

Dibuixants d'ara

Muntañola

L'èxit de
l'humor amable i popular

DIR que Joaquim Muntanola i Pulg ha estat un dels homes més populars i polifacètics de Catalunya en el camp de l'humor, és repetir una cosa que tothom sap. Allò que potser no és tan conegut és que va néixer a Barcelona el dia 9 d'abril de 1914, que és nebot d'Antoni Muntanola i Carner (dibuixant que signava «Amye» i que fou el creador del primer personatge d'«En Patufet» l'any 1904) i que la seva carrera d'humorista en els papers impresos la va iniciar en el mal prou ben ponderat setmanari satíric «El Be Negre» l'any 1935.

En aquesta vida, quan hom parteix amb una base de qualitats innates, només li cal fer l'esforç de desenvolupar-les i de polir-les. Tot això Muntanola ho va fer quan, en la seva adolescència, es va haver d'ester uns quants mesos al llit a causa d'una malaltia. En aquell mig any de repòs, que es va passar dibuixant i escrivint, va posar les bases de la seva futura carrera que va començar quan, als 21 anys, va publicar a «El Be Negre» el primer article.

Aleshores estava de moda a Barcelona el jesuïta pare Laburu, un predicador que emprava un estil molt directe i personal, a la manera dels mitjans polítics, i que era molt sol·licitat per a fer sermons. Muntanola va escriure un article humorístic, titulat «Els sacs de la fe», el va signar amb les seves inicials, J.M.P., i el va enviar a la redacció d'«El Be Negre». La sorpresa va ser quan, en el número de la setmana següent, se'l va trobar publicat a primera pàgina amb tots els honors. Era el núm. 195 del 20 de març de 1935 i, a l'interior, en una secció de correspondència que es titulava «Correu-hi totes», hi havia una nota del setmanari dirigida a J.M.P. que deia: «Un altre J.M.P. m'encanta: de felicitat-vos. Amb una quantitat col·laboradors com vos

el «Be» es faria sol. Cregueu que ens convidaria, almenys per una temporada». Cal dir que aquest altre J.M.P. era el director de la publicació, Josep Maria Planes, periodista manresà que tindrà un final tràgic pel juliol de 1938.

Després d'haver llegit aquesta nota, Muntanola no s'ho va a pensar dues vegades i es presentà en la redacció del setmanari. Aquell xicot de 21 anys, educat en una família de principis, va caure bé enmig d'aquella colla de periodistes escèptics i volterians però sorgits del seu mateix estament social. Recorda, amb esglai, quan algú va fer un esternut, ell va contestar «Jesús!» i com es va tornar vermell veient que tots es tombaven a mirar-se'l. Quatre números després, però, ja va publicar el primer dibuix, que va signar «Kima» com tots els que publicaria abans de la guerra, i es va incorporar definitivament a la redacció del setmanari, en el qual s'hi va estar fins a la desaparició de la revista el juliol de 1938.

Abans de la guerra també va publicar a «En Patufet» (la primera vegada en el núm. 1.863 del 15 de febrer de 1936) uns contes que il·lustrava ell mateix i que signava, com ha fet sempre en les col·laboracions literàries, amb el seu nom autèntic. També va dibuixar a «L'Esquella», apèndix de l'anterior, i va començar una col·laboració a «T.B.O.» que encara s'incrementarà després de la guerra.

De tota manera, és a l'acabament del conflicte que Muntanola esdevé eminentment popular en una colla de camps de l'humor. Des d'aleshores fins ara es pot dir que ha dibuixat, escrit, o les dues coses alhora, a moltes de les publicacions que han existit. Ha dirigit «Ataleya», «Il·lustració Femenina» i, sobretot, «Locus» (una revista d'humor supermodern, de la qual era creador, propietari i director, que va sortir el dia 1 de desembre de

1955 i que només va durar 14 números). Les col·laboracions més importants les ha fetes a «El Mundo Deportivo», «El Correo Catalán» (des de 1942 fins avui), «Vida Deportiva», «Dicen...» (en aquest diari hi ha publicat molts dibuixos signats «Don», un pseudònim que fa servir quan vol disfressar el seu estil), «La Vanguardia», (des de l'abril de 1962) i a «Talestale» i «Patufet» (segona època) entre les escrites en català.

Muntanola ha fet mils i mils de dibuixos sobre tots els temes però especialment els de cinema, esports, actualitat i ha conreat amb molt d'encert la caricatura personal. El seu estil és; potser a conseqüència d'aquesta superproducció, agreujada pel fet que es tracta d'un home treballador; d'un estalvi de línies notori sense que, per aquest motiu, deixi de consignar cap detall important. En realitat, és un estil personal, que ell mateix s'ha anat creant a còpia d'anys i que el públic ha acceptat de bon grat perquè reflexa exactament el tipus d'humor del seu autor, un humor d'arrel popular, exposat d'una manera amable i simpàtica. D'aquest mateix tarannà han estat els comentaris que ha fet a la ràdio, durant llargues temporades, i els bons resultats que ha assolit en el teatre català amb l'estrena de vuit comèdies, totes d'èxit i algunes tan espantoses com «En Baldiri de la Costa», «Ja tenim 800», «El meu marit té pa a l'ulla», «Una noia de bosch», etc...

Ha publicat quinze llibres, amb textos i dibuixos, ha fet gran quantitat d'anuncis, postals, auges i sobretot, ha creat molta publicitat. També ha il·lustrat diversos volums, i, ara fa poc, ha acabat una sèrie de 13 capítols, en català, que aviat, potser a la primavera, podrem veure per televisió dirigits per Roger Justafé.

Luis Solà i Dachs

